

Curs

La participació ciutadana al ple municipal

2 de juny de 2021

Pla de formació en participació ciutadana, bon govern i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

DDGI203
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Per començar... De què parlem quan parlem de participació ciutadana?

- **És un dret de la ciutadania** a implicar-se en l'elaboració, a fer el seguiment i avaluació de polítiques públiques i a incidir activament en la seva definició i execució
- Incorporar a la ciutadania individual i organitzada en la presa de decisions del govern de la ciutat, a nivell local.
- Millorar la democràcia com a finalitat de la participació

Participació Ciutadana, què aporta?

- ✓ Una administració més eficient
- ✓ Fomenta el sentiment de comunitat
- ✓ Implica una gestió de recursos més eficaç i de millor qualitat
- ✓ Promou valors i genera consciència crítica i cohesió social
- ✓ És un accés més directe a la informació i fomenta la comunicació
- ✓ Potencia les aliances i el treball en xarxa
- ✓ Promou la corresponsabilitat, formant a la ciutadania participant, amb drets i deures

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Per a què?

- ✓ Per millorar la gestió i per tant el govern de les ciutats
- ✓ Per conèixer, prevenir i solucionar conflictes
- ✓ Per trobar millors solucions i consens
- ✓ Per lluitar contra la desafecció política
- ✓ Per crear capital social i cultura democràtica
- ✓ Per desenvolupar l'autonomia individual
- ✓ Per fomentar l'empatia i la solidaritat social

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

- ✓ Perquè és un **dret reconegut** en el marc jurídic.
- ✓ Per petició de la societat civil.
- ✓ Per necessitat del moment d'afrontar noves situacions o d'adaptar-nos a noves normatives (urbanisme, mobilitat, medi ambient..)
- ✓ Per *legitimar* decisions ja adoptades: les decisions consensuades impliquen major acceptació per part de la ciutadania,
- ✓ Perquè es requereix d'una democràcia de més qualitat a tots els nivells.
- ✓ Perquè fomenta un tipus de ciutadania amb un major interès per informar-se respecte els afers polítics, per cooperar amb les altres persones, i que és més respectuosa amb el seu entorn en general.

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

La ciutadania tindrà més disposició a participar en la mesura que percebi que els temes que hi ha en joc en aquell procés li interessin, i en la mesura que sàpiga que la seva participació serà, si no decisiva, influent.

*Quan parlem de participació ciutadana, estem parlant d'una **cultura política, tècnica i ciutadana**, no només del compliment d'una normativa, i per tant d'un aprenentatge col·lectiu aplicat a un desenvolupament local*

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Marc jurídic

- Art. 23 CE:

1. Els ciutadans tenen el dret a participar en els afers públics, directament o per mitjà de representants lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal.

2. Tenen també el dret d'accedir en condicions d'igualtat a les funcions i als càrrecs públics, amb els requisits que les lleis assenyalin.

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Art. 29 EAC :

1. Els ciutadans de Catalunya tenen dret a participar en condicions d'igualtat en els afers públics de Catalunya, de manera directa o bé per mitjà de representants, en els supòsits i en els termes que estableixen aquest Estatut i les lleis.
2. Els ciutadans de Catalunya tenen dret a elegir llurs representants en els òrgans polítics representatius i a presentar-s'hi com a candidats, d'acord amb les condicions i els requisits que estableixen les lleis.
3. Els ciutadans de Catalunya tenen dret a promoure i a presentar iniciatives legislatives al Parlament, en els termes que estableixen aquest Estatut i les lleis.

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

4. Els ciutadans de Catalunya tenen dret a participar, directament o per mitjà d'entitats associatives, en el procés d'elaboració de les lleis del Parlament, mitjançant els procediments que estableixi el Reglament del Parlament.

5. Totes les persones tenen dret a dirigir peticions i a plantejar queixes, en la forma i amb els efectes que estableixen les lleis, a les institucions i l'Administració de la Generalitat, i també als ens locals

de Catalunya, en matèries de les competències respectives. La llei ha d'establir les condicions d'exercici i els efectes d'aquest dret i les obligacions de les institucions receptores.

6. Els ciutadans de Catalunya tenen dret a promoure la convocatòria de consultes populars per la Generalitat i els ajuntaments, en matèria de les competències respectives, en la forma i amb les condicions que les lleis estableixen.

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Art. 228 ROF (Real Decreto 2568/1986, de 28 de noviembre, Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic dels Ens Locals):

1. Cuando alguna de las asociaciones o entidades a que se refiere el artículo 72 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, desee efectuar una exposición ante el Pleno en relación con algún punto del orden del día en cuya previa tramitación administrativa hubiese intervenido como interesado, deberá solicitarlo al Alcalde antes de comenzar la sesión. Con la autorización de éste y a través de un único representante, podrá exponer su parecer durante el tiempo que señale el Alcalde, con anterioridad a la lectura, debate y votación de la propuesta incluida en el orden del día.
2. Terminada la sesión del Pleno, el Alcalde puede establecer un turno de ruegos y preguntas por el público asistente sobre temas concretos de interés municipal. Corresponde al Alcalde ordenar y cerrar este turno.

Art. 156 TRLMC

Publicitat de les sessions del Ple

- 1.- Les sessions del ple de les corporacions locals són públiques. No obstant això, poden ésser secrets el debat i la votació d'aquells assumptes que poden afectar el dret fonamental dels ciutadans a què es refereix l'article 18.1 de la Constitució, quan així s'acordi per majoria absoluta. No són públiques les sessions de les comissions de govern.
- 2.- Són també públiques les sessions dels òrgans de participació.
- 3.- Les sessions dels altres òrgans de govern són secretes, llevat que es disposi altrament per acord del ple.

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Art.157 TRLMC

Dret de petició

- 1.- Els ciutadans poden exercir el dret de petició davant les autoritats locals sol·licitant l'adopció d'actes o acords en matèria de llur competència.
- 2.- Les peticions s'han de formalitzar sempre per escrit.
- 3.- Els requisits i la tramitació de les peticions s'han d'ajustar al que disposa la legislació que desplega l'article 29 de la Constitució i, si s'escau, la de procediment administratiu.

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Art. 158 TRLMC

1. Les associacions constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns tenen la consideració d'entitats de participació ciutadana.

2. En relació amb el municipi, per acord del ple, les associacions tenen dret a:

- Rebre informació directa dels assumptes que són de llur interès.
- Elevar propostes d'actuació en l'àmbit de les matèries de competència municipal.
- Formar part dels òrgans de participació.
- Intervenir en les sessions del ple i de les comissions d'estudi, d'informe o de consulta en els supòsits específics que es determinin.

Reglament Orgànic Municipal

- Llei 7/1985 de Bases de Règim Local
- No és obligatori però sí aconsellable com a instrument d'organització i funcionament per complementar la legislació bàsica(potestat d'autorganització)
- La Llei 7/1985 es remet al ROM per la creació de la JGL i les Comissions informatives en municipis de menys de 5.000 habitants.
- Periodicitat Sessions
- Constitució i funcioment dels Grups Municipals (nº mínim de regidors)
- Instruments de participació ciutadana si no hi ha RPC

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Ple Municipal

- Òrgan col·legiat format per la totalitat de regidors i regidores escollits a les eleccions municipals.
- Arts 46 i 47 Llei 7/1985
- Arts. 47-51 del TRLMC
- Arts. 77 i ss. ROF
- Règim de sessions segons la població.
- Ordinàries, extraordinàries i extraordinàries d'urgència.
- Acta de la sessió.

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Participació ciutadana als Plens Municipals

Per què?

- Impuls de polítiques de participació directa
- Obrir el màxim òrgan municipal a la ciutadania i entitats
- Fomentar el seguiment i control de l'acció de govern per part de la ciutadania
- Intervenció oral /escrita

Quan?

- Finalitzada la sessió del Ple, excepte casos legalment previstos.
- Ordinària
- Art. 228 ROF
- No consta a l'acta de la sessió
- Presidència del Ple dirigeix i modera les intervencions
- Resposta en el mateix Ple si és possible, si no, al Ple següent

Qui?

- Ciutadania a títol individual
- Entitats inscrites (Registre Municipal d'Entitats)
- Grups no organitzats? (Gavà)

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Què?

- Mocions, precs i preguntes al Ple
- Preguntes als regidors/es i alcalde/essa
- Suport a les qüestions que es plantegin : recollida de signatures amb caràcter previ segons la població

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Com?

- Petició per escrit o bé oral quan acaba la sessió
- Antelació mínima que es determini si s'escau
- Junta de Portaveus/ alcaldia: inclusió segons criteris establerts
- Limitar el nombre màxim d'intervencions
- Duració màxima de les intervencions
- Rèplica? Depen del municipi
- Temàtica local (preferentment amb caràcter obligatori)
- No repetir preguntes constantment

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Plens telemàtics

- ❖ Real Decret 7/2020 de 12 de març i Reial Decret Llei 11/2020 modifica la Llei de Bases de Règim Local (art. 46) i els Plens poden ser celebrats de manera telemàtica.
- ❖ En tot cas, quan concorrin situacions excepcionals de força major, de greu risc col·lectiu o catàstrofes públiques que impideixin o dificultin de manera desproporcionada el normal funcionament del règim presencial de les sessions dels òrgans colegiats dels Ens Locals, aquests podran apreciada la concurrència de la situació descrita per l'alcalde/essa o qui vàlidament el substitueixi a l'efecte de la convocatòria d'acord amb la normativa vigent, constituir-se, celebrar i adoptar acords a distància per mitjans electrònics i telemàtics
- ❖ Alguns municipis durant el confinament, les sessions plenàries no van tenir aquest apartat de participació al ple. Altres el van mantenir però la part de participació a la sessió
- ❖ Xarxes socials: twitter

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Experiències Municipals

- Solsona : <https://www.ajsolsona.cat/arees/participacio-ciudadana/reglament-de-participacio-ciudadana-als-plens-municipals/view>
- Reus <https://seu.reus.cat/seu/documentPublic/download/11703> (art.53)
- Gavà <https://participa.gavaciutat.cat/processes/parla-al-ple30juny21?locale=ca>
- La Garriga <https://www.lagarriga.cat/govern-obert/espais-de-participacio/ple-municipal>
- Palafrugell <https://www.palafrugell.cat/l-ajuntament/destaquem/ple-de-l-ajuntament>
- Girona https://www.girona.cat/transparencia/cat/participacio_dretentitats.php
- Roses <https://www.roses.cat/ajuntament/informacio-administrativa/ordenances-i-bans-1/304> (art. 72 i ss)

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Temes a tenir presents

- Participació dins l'ordre de dia del ple i participació un cop acabat el ple.
- El criteri general és que la ciutadania assistent no pot intervenir durant en les sessions del Ple. Les entitats i consells de participació sí (TRLMC, ROM, RPC)
- Hora i dia de celebració del Ple
- Sessions ordinàries
- Potestat d'autoorganització del municipi

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

- Qui recull les preguntes i les respostes que es formulen?
- Regular la participació al Ple. Definir criteris i regles del joc.
- Altres mecanismes de participació ciutadana que incideixen en el Ple (Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana.

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2014/09/26/10>

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

Gràcies!

Pla de formació
en participació ciutadana, bon govern
i transparència 2021

Diputació de Girona
Participació Ciutadana,
Bon Govern i Transparència

